

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport*

Mindre granskningar - förstudier

Krokoms kommun

31 oktober 2007

Maj-Britt Åkerström

*connectedthinking

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

2007-10-31

Maj-Britt Åkerström

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Uppdrag och revisionsfråga.....	1
1.3	Metod.....	1
2	Granskningsresultat.....	2
2.1	Finns likabehandlingsplaner inom skolan?	2
2.2	Vilka åtgärder bedrivs för elever med särskilda behov?	2
2.3	Tillämpas avgränsad redovisningsenhet för vatten- och avloppsverksamheten?.....	3
2.4	Vilka effekter har uppstått på grund av att interna tjänster inte internfördelas?	4
2.5	Förekommer ej verkställda gynnande beslut om särskilt boende?	4
2.6	Sker kontroll mot belastningsregister av personal vid hem för ungas vård eller boende?.....	5
2.7	Hur fungerar samverkan vid biståndsbedömning enligt SoL och LSS?.....	5
2.8	Pågående organisationsöversyn inom samhällsbyggnadsförvaltningen.....	5
2.9	Sårbarhet i faktureringsrutiner?	6
2.10	Rutiner kring samverkan/samarbete med övriga ägarkommuner avseende kommunalförbunden.....	7
3	Sammanfattning och revisionell bedömning.....	7

Bilagor:

1. Policy för likabehandling.
2. Pedagogisk arbetsgång.
3. Krokoms kommuns centrala elevhälsoteam.

1 Inledning

1.1 Bakgrund

I samband med genomförd väsentlighets- och riskanalys har ett antal frågor lyfts fram som revisorerna beslutat att granska med begränsad tidsåtgång. Granskningen av dessa frågor har skett i form av översiktliga förstudier. Följande punkter är aktuella:

1. Finns likabehandlingsplaner inom skolan?
2. Vilka åtgärder bedrivs för elever med särskilda behov?
3. Tillämpas avgränsad redovisningsenhet för vatten- och avloppsverksamheten?
4. Vilka effekter har uppstått på grund av att interna tjänster inte internfördelas?
5. Förekommer ej verkställda gynnande beslut om särskilt boende?
6. Sker kontroll mot belastningsregister av personal vid hem för ungas vård eller boende?
7. Hur fungerar samverkan mellan biståndsbedömning enligt SOL och LSS?
8. Pågående organisationsöversyn inom samhällsbyggnadsförvaltningen
9. Sårbarhet i faktureringsrutiner?
10. Rutiner kring samverkan/samarbete med övriga ägarkommuner avseende kommunalförbunden

1.2 Uppdrag och revisionsfråga

Revisorerna har uppdragit till Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers att genomföra förstudierna.

- Revisionsfrågan är: Bedriver nämnderna dessa frågor med tillräcklig intern kontroll?

Granskade nämnder/styrelse är Krokomsbostäder, samhällsbyggnadsnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden. Projektet ingår i 2007 års revisionsplan.

1.3 Metod

Granskningen har skett genom skriftliga frågor till berörda förvaltningar avseende punkterna 1-7 samt 9. Förvaltningarnas svar har sammanställts i den här rapporten. Punkt 8 har granskats genom intervju med samhällsbyggnadschefen. Punkt 10 bevakas kontinuerligt under året bl a genom protokollsstudier.

2 Granskningsresultat

2.1 Finns likabehandlingsplaner inom skolan?

Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever trädde i kraft den 1 april 2006. Lagen ska tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt skollagen. Lagen ställer bland annat krav på upprättande av likabehandlingsplaner.

Med anledning av detta har vi begärt att få en beskrivning över hur barn- och utbildningsförvaltningen tillämpar lagen och att få veta om likabehandlingsplaner upprättas.

Barn- och utbildningsförvaltningens svar:

Lagen tillämpas genom de likabehandlingsplaner som har upprättats där stor vikt ska läggas vid det förebyggande arbetet ute i verksamheterna. Här har rektor ansvaret för att planerna finns upprättade och är kommunicerade med föräldrar, elever och personal. Som hjälp i arbetet mot kränkningar har även en policy för likabehandling upprättats (bilaga 1).

Likabehandlingsplaner finns på samtliga verksamhetsställen. Skolverket har vid inspektion lämnat synpunkter på likabehandlingsplanerna med innebörd att kvaliteten på planerna behöver följas upp så att de uppfyller författningarnas krav.

Kommunfullmäktige har tagit beslut om en satsning i ett mobbingförebyggande arbete för kommunens skolor. Olweus programmet kommer att användas, implementeringen ska ske under en tvåårsperiod.

2.2 Vilka åtgärder bedrivs för elever med särskilda behov?

Vi har begärt en kort beskrivning av åtgärder som bedrivs inom **grundskolan** för elever med särskilda behov. Vi har i första hand sökt svar på följande frågor:

- Vilka mål finns för verksamheten?
- Hur omfattande är verksamheten?
- Hur organiserar och arbetar barn- och utbildningsförvaltningen med denna verksamhet?
- Vilken policy och vilka rutiner finns?
- Hur fungerar samverkan mellan skola och socialtjänst avseende barn och ungdomar som av någon anledning inte klarar den obligatoriska skolan?

Barn- och utbildningsförvaltningens svar:

Målet är att alla elever (100%) som lämnar grundskolan i Krokoms kommun ska vara godkända och behöriga till gymnasieskolan. Utöver det finns mål beskrivna i dokumentet "Pedagogisk arbetsgång" (bilaga 2). Denna arbetsgång är under omarbetning och beräknas vara klar under hösten 2007.

Omfattningen i grundskolan har ökat med åren, framförallt genom det ökade flyktingmottagandet.

Verksamheten leds operativt av sex rektorsteam som ansvarar för verksamheten i både grundskolor och förskolor. Förvaltningen fördelar medel till teamen så att behoven ska kunna mötas. Om det uppstår behov under läsåret finns även en central pott att tillgå.

Inom alla områden finns utbildade specialpedagoger. Dessutom finns en kommunövergripande elevhälsa bestående av psykolog, kuratorer, specialpedagoger, särskolesamordnare, skolsköterskor och skolläkare. Elevhälsans uppdrag är att arbeta mer förebyggande och hälsofrämjande med en förskjutning från riskfaktorer till friskfaktorer. Man vill hjälpa elever, föräldrar och personal att hantera svårigheter i stället för att de fördjupas.

Det konkreta arbetet med elever med behov av särskilt stöd finns beskrivet i dokumentet "Pedagogisk arbetsgång" (bilaga 2).

Samverkan sker huvudsakligen under ledning av respektive rektor. Verksamhetschefen för elevhälsan driver de strategiska frågorna mot bland annat socialtjänsten (se bilaga 3).

2.3 Tillämpas avgränsad redovisningsenhet för vatten- och avloppsverksamheten?

Krav ställs nu på en avgränsad redovisning av vatten- och avloppsverksamheten, med redovisning av självfinansiering och tillämpning av självkostnadsprincip. Vi har med anledning av detta begärt att få en kort beskrivning av hur detta kommer att hanteras.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar:

VA-verksamheten redovisas sedan flera år tillbaka som självfinansierad resultatenhet och påförs därmed kostnader för central administration samt kapitaltjänstkostnader. VA-verksamhetens anläggningar redovisas i kommunens anläggningsregister, där det enkelt går att skilja ut dessa.

2.4 Vilka effekter har uppstått på grund av att interna tjänster inte internfördelas?

Revisorerna har i olika sammanhang diskuterat frågan om ”gratis” interna tjänster (ex vis städning, måltider, lokaler). Vi har därför efterfrågat samhällsbyggnadsnämndens syn på att nyttjande enheter inte behöver betala för interna tjänster.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar:

Frågan diskuterades senast vid nämndens sammanträde den 24 augusti 2007. Nämnden är enig om att tjänster ska bekostas enligt självkostnad. Detta görs dock inte fullt ut i praktiken. Att bedriva en verksamhet som fullt ut täcks av anslag medför en risk för att nyttjande verksamheter inte har full kostnadsmedvetenhet.

2.5 Förekommer ej verkställda gynnande beslut om särskilt boende?

Från och med juli 2006 ska socialnämnden, genom en lagändring, rapportera till länsstyrelsen, revisorerna och fullmäktige om ej verkställda gynnande beslut enligt socialtjänstlagen. Med anledning av detta har vi frågat socialförvaltningen följande:

- Hur har socialnämnden arbetat in den nya lagstiftningen i sin verksamhet?
- Har det sedan lagändringen förekommit att några gynnande beslut inte verkställts inom skälig tid?

Socialförvaltningens svar:

Verksamhetsansvariga svarar på länsstyrelsens blankett. Dessa sammanställs och skickas till länsstyrelsen. En kopia av sammanställningen delges socialnämnden. För närvarande är det aktuellt med att följa upp och redovisa aktuella uppgifter till länsstyrelsen, förvaltningen håller på att sammanställa detta.

Hittills har det endast vid något enstaka tillfälle förekommit att ett gynnande beslut inte har verkställts inom skälig tid. Det har dock berott på att den som sökt boende blivit erbjuden boende i ett annat område än det sökta och därför tackat nej. I sådana fall följer verksamheten upp med andra lösningar, ex vis växelboende.

2.6 Sker kontroll mot belastningsregister av personal vid hem för ungas vård eller boende?

En obligatorisk kontroll av personal vid hem för vård eller boende som tar emot barn eller unga har införts i syfte att sortera bort personer som begått vissa sexualbrott, våldsbrott m fl från arbete med barn och unga. Lagen trädde i kraft den 1 januari 2007. Vi har med anledning av detta bett att få en kort beskrivning av vilka rutiner som utarbetats för kontrollen och hur de tillämpas.

Socialförvaltningens svar:

Frågan uppfattas gälla för de HVB-hem som kommunen har tillsynsansvar över. Inga särskilda rutiner för detta ändamål har utarbetats. Länsstyrelsen, som har det huvudsakliga tillsynsansvaret, har genomfört en kontroll av kommunens enda HVB-hem Granbo utan anmärkning.

2.7 Hur fungerar samverkan vid biståndsbedömning enligt SoL och LSS?

I olika sammanhang har frågan om samverkan mellan biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag om stöd och service till funktionshindrade (LSS) diskuterats. En lägesbeskrivning av frågan har därför begärts.

Socialförvaltningen lämnar följande lägesbeskrivning:

Eftersom ärenden som har både SoL och LSS tenderar att öka är det viktigt med en bra samverkan. Förvaltningen har i dag en organisationsstruktur som ska underlätta samverkan mellan LSS och SoL. Hanteringen och samverkan har blivit bättre men kan bli ännu bättre. Viktiga framgångsfaktorer är dialogen/kommunikationen, möjligen förändra den fysiska placeringen samt att internt bli ännu tydligare gällande hanteringen av inkommande ärenden.

2.8 Pågående organisationsöversyn inom samhällsbyggnadsförvaltningen

Samhällsbyggnadsförvaltningen och Krokomsbostäder har ett nära samarbete med flera anställda som arbetar för båda enheterna. Myndighetsnämnden har ingen egen personal, verksamheten handläggs av personal vid samhällsbyggnadsförvaltningen. Vid revisorernas tidigare granskningar av myndighetsnämnden har bl a framkommit att nämnden inte ansett sig ha hittat rätt former för att tillgodogöra sig de resurser som finns gemensamt för myndighetsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden. Frågor kring jäv har varit aktuella för myndighetsutövning avseende kommunala verksamheter, d v s främst inom samhällsbyggnadsnämndens och Krokomsbostäders ansvarsområden. Ny samhällsbyggnadschef har anställts

som från och med 2008 även blir VD för Krokomsbostäder. Beslut har fattats om att se över förvaltningsorganisationen.

Revisorerna har kontinuerligt följt frågan om omorganisationen, bl a genom träffar med samhällsbyggnadschefen och genom protokollsstudier, och noterat att ambitionen med organisationsöversynen bl a är att minska riskerna för jävs situationer, stärka backupp beträffande fakturering (se även punkt 2.9 nedan) och att tydliggöra gränser mellan kommunen och Krokomsbostäder.

2.9 Sårbarhet i faktureringsrutiner?

Vi har begärt att få en kort redovisning av följande punkter:

- Vilka tjänster faktureras av förvaltningen (barn- och utbildningsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och socialförvaltningen)?
- Vilka tjänster/funktioner handlägger faktureringen?
- Finns ersättare för ordinarie handläggare?
- Har ersättare erforderlig kompetens för att vid behov snabbt kunna ersätta ordinarie handläggare?

Barn- och utbildningsförvaltningen:

Förvaltningen fakturerar barnomsorg, skolbarnsomsorg, elever från andra kommuner samt elever i kulturskolan.

Det finns tre ansvariga i förvaltningsstaben som hanterar fakturor. Två svarar för fakturor avseende barnsomsorg, skolbarnsomsorg och elever i kulturskolan och en hanterar fakturering av elever från andra kommuner.

Det finns kompetens hos var och en av handläggarna att kunna täcka vid kortare frånvaro. Vid längre frånvaro behöver man förstärka med resurs utifrån, rekrytera vikarie. Kompetens har även byggts upp hos en av skoladministratörerna som kan användas som en resurs om behovet kräver.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar:

Förutom vatten, renhållning och slamtömning (vilka granskades av revisorerna 2006) fakturerar samhällsbyggnadsförvaltningen avgifter för förhandsbesked, bygglov, strandskydd, avgifter rörande miljö, hälsa och djurskydd samt livsmedelstillsyn.

Denna fakturering utförs av en assistent på förvaltningen. Någon ersättare finns inte för närvarande. Pågående organisationsöversyn kommer att tillgodose fler handläggare för faktureringsuppgifter.

Socialförvaltningens svar:

Socialförvaltningen fakturerar avgifter för hemtjänst, kost, vissa hyror, förbrukningsartiklar, viss medicin, larm, mat och resor vid dagvård samt avgifter för bårtransporter.

Faktureringen handläggs av en assistent vid sociala administrationen. Ersättare för ordinarie handläggare saknas. Det finns inte heller någon som har tillräcklig kompetens för att vid behov snabbt kunna ersätta ordinarie handläggare.

2.10 Rutiner kring samverkan/samarbete med övriga ägarkommuner avseende kommunalförbunden

Frågan bevakas kontinuerligt under året, bl a genom protokollsläsning.

3 Sammanfattning och revisionell bedömning

Sammanfattningsvis bedömer vi att nämnderna i huvudsak bedriver de granskade områdena med tillräcklig intern kontroll. Vi föreslår följande åtgärder för att ytterligare stärka den interna kontrollen:

- Eftersom revisorerna även har ett ansvar att följa ej verkställda beslut ska socialförvaltningen delge revisorerna kopia av svaret till länsstyrelsen avseende ej verkställda beslut.
- Socialförvaltningen rekommenderas stärka den interna kontrollen avseende fakturering genom att på ett bättre sätt säkerställa möjligheter att vid behov ersätta ordinarie handläggare.